

Előfizetési feltételek:
helyben hához hordva
vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetések díja:
□ centiméterenként
6 fillér. Kereskedők és
gyárosok külön ár-
kedvezményben rés-
zesülnek.

Nyilttér sora 40 fill.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtök és vasárnap reggel.

Szerkesztőség
és
Kiadóhivatal:
Nagyenyedi Könyv-
nyomda r.-t.

A kiadóhivatal meg-
bizottja: Földes Ede
könyvkereskedő.

Egyes számok kap-
hatók Földes Ede,
Cirner J. József
és Grünfeld Dá-
vid kereskedéseiben.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Az általános titkos választási jog.

(T. B.) Helyeslem az országgyűlési képviselő választói jognak kiterjesztését és nem tartom most a mi viszonyaink között időszertűnek az általános, titkos, községenként gyakorlandó választási jogot. Így nyilatkoztam az általános képviselőválasztáskor, s ez a felfogásom most is. Amivel erősödik nemzetünk, azt az irányt pártolom, munkálom; ami gyengíti, az ellen szóval, tollal küzdök. Komoly tapasztalatok és erős meggyőződés vezetnek ebben is. Lehet valamely eszme szép, ideális, de hogyha hatása nemzetünkre káros, vagy nem kétségtelenül bizonyosan jó, akkor eddigi tapasztalataink ellenére, nem állok be az idealisták közé sem. És ez a felfogásom, meggyőződésem magyarázza meg azt is, hogy miért nem tartottam helyesnek és szerencsésnek sok tekintetben a koalíció mostani magatartását és cselekvését. A szomorú eredmények eléggé igazolnak, — a kárt nemzetünk szenvedti.

Az általános titkos választói jogra vonatkozó nézetemet osztják a szabadelvűpártnak alsófehérvármegyei tagjai is. Sőt tovább megyek: úgy tudom, hogy a nagyenyedi függetlenségipárt vezető tagjai sem gondolkoznak másképpen.

És habár az országos függetlenségipárt számos tagja másképpen nyilatkozik is, én úgy hiszem, hogy a nagyenyedi függetlenségi pártiak osztják Bartha Miklósnak a

„Magyarország“ szept. 1-én megjelent számába irt nézetét, mely így szól: „Mondják, hogy a függetlenségipárt programjának sarkalatos részét képezi az általános titkos választási jog. Erről én nem tudok. Nem is hiszem el, míg meg nem mutatják, hogy mikor, kik, hol vitatták meg ezt a kérdést. A választói jog kiterjesztése igen is föl van véve a párt törekvései közé. Ezt a koalíció is fölvette. Ezt meg is kell alkotni. De korlát nélkül, még a magyar irás, olvasás korlátja nélkül is: Isten meg fog menteni az ilyen reformtól.“

Ebben a kérdésben értsünk egyet polgártársaim, pártkülönbség nélkül.

SZEMLE.

Augusztus 29-én kedden Portsmouthban megkondultak a harangok azon örvendetes hírre, hogy Witte és br. Komusa orosz és japán követek megkötötték a békét s ezzel véget vetettek a 19 hónap óta folyó véres háborúnak, mely alatt Japán folyton diadalt aratott, Oroszország pedig folyton vereséget szenvedett. És a béke létrejött a diadalmas Japán mérsékelt magatartása folytán, mert meggondolta, hogy a további diadalai esetében sem csikarhat ki Oroszországtól sem hadi kárpotlást, sem új területet, sem értékes hadizsákmányt. Inkább megerősíti elfoglalt posztójában magát s

majd ha új erő, új milliárdok gyűlnek, akkor tovább lép nagy céljai felé. És minálunk mikor szólalnak meg a béke harangjai? gyengülünk, sorvadunk, lázban vagyunk s ezt oly kicsi kis bajnak tartjuk? Bizony, bizony jót tenne a nyugalmat és új munkára erőt adó béke!

Már most kinek higgyünk? Bartha Miklós lepocskolja az általános titkos szavazati jog érdekében alakuló „Ligát“, melyben részt vesz Ugron Gábor és Barabás Béla hazafiakon kívül több függetlenségi kiválóság is és azt mondja, hogy ezt az eszmét a szíbadkőművesek terjesztik és ezzel egy célú szolgálnak Kristóffy József belügyminiszterrel. Más felől meg azt látjuk, hogy több függetlenségi képviselő nyíltan állást foglal ez eszme mellett s a „Nap“ kijelenti, hogy a függetlenségipárt: „az általános és titkos választási jogért küzd évek óta, küzd érte ma is“. — Népszerű bizonyára ez a jelszó „jogot a népnek“ s tartunk tőle, hogy egy kedvező stílus formulával, melylyel B. M. is meglehet elégedve, a függetlenségi párt nagy része és befolyása nyomán a koalíció is kacsingatni fog egy szép ígéret bazsarózsájával a népszerűsége.

A passzív rezisztencia határa.

Az ország egyik legnagyobb törvényhatósága, Bács-Bodrog vármegye, szerdai törvényhatósági bizottsági közgyűlésében 223

TÁRCZA.

Egy komikus naplója.

Írta: Solymosi Elek.

(32)

Új siker.

A szavalás csak akkor érdemli meg figyelmünket, ha feladatát művészi értelemben oldja meg. Ezt a feladatot a következőkben körvonalazhatjuk.

Nem érintve az előző egyéb feladatait, mint például az egyházi, politikai, a vádoló és védő szónoklatokat: a szavaló művésznak a költészet birodalmában kell a maga létjogát keresni. A költészet eszme- és érzelmevilágában kell megtalálnia azt a hatást, a mit a szavaló a mi szívünkre és lelkünkre kell hogy gyakoroljon.

Az előző művészetének két fele iránya van. Egyik az, mikor a beszélő a saját nevében beszél, mint az említett egyházi, politikai, vádoló és védőbeszédnek, ugyancsak a színpadi jellemeknek. S a másik irány: az úgynevezett szavalás művészete, vagyis mikor a szavaló: hol a költő nevében beszél, hol a haza nevében, hol a hős, hol a király, a zsarnok, a szerelmes, a gyermek, a virág, az állat, vagy az istenek nevében. A szava ó mindig a más nevében

beszél. És éppen ez az a pont, mely a szavalás formáját megszabja és megvilágítja. A szavaló tehát a színművész eszközeiből csak a legnehezebbeket használhatja, vagyis a hangfestés és a hangulatkeltés eszközeit, s el kell kerülnie a színpadi allűröket, sőt a gesztusnak oly csábító eszközeit is. Formai tekintetben pedig a szavaló minden érzést, indulatot, szenvedélyt és minden hangulatot csak a testtartás változatosságával fejezhet ki, mert a gesztust csak a legritkább esetekben okolhatná meg.

Megjegyezve tehát a szavaló rendelkezésére álló eszközöket: a hangfestés és hangulatkeltés lenyeget, valamint a gesztus keptelenségét, mindezekről külön-külön is kell szólnunk. Első sorban meg kell határoznunk, hogy mi a hangfestés és mi a hangulatkeltés.

A hangfestés nem egyéb, mint a beszédben való közvetlenség megnyilatkozása, vagyis a költői gondolatoknak a természetes életbe való behelyezése. El kell képzelni tudni, hogy a költemény szereplői közül — az adott viszonyok közt — ki hogyan mondaná ezt, vagy azt a természetes valóságban. S a nehezség éppen abban áll, hogy — míg a színésznel a színpad az élet

tükre, addig — a szavalónál az élet tükre csak a hangjellemzés, vagy a mint előbb neveztek a hangfestésben állhat.

A hangfestés gondolatcsoportosítása pedig megteremti a különböző hangulatokat.

Ez elmeletnek egyik következtetése tehát az, hogy a tisztán elbeszélő költemények a szavalásra nem alkalmasak (Csárda romjai, Családi kör, stb).

Látni való, hogy a szavalónál legfőbb feltétel a hangregiszter terjedelmessége, a kifejezésteli szempár, az arcvonások összhangja és a természet kifogástalansága. S még tovább is kell menni e tekintetben. A szavalónak számot kell vetni a maga temperamentumával is, mert különben a műkedvelősködés hatását idézné elő. Ilyen lehetne például egy öreg ember szavalása a lírikus érzések interpretációi közt, vagy egy gyerekes egyéniség hősködése, az ellenség megkergetése és a várkapuk döngetése közt. Ebből természetesen nem következik az, hogy a gyermekembernek ne lehetne hazafias, hősködő és mindenféle költeményt szavalni, mert hisz a gyermek szavalásánál nem az illuziókeltés teljességéről van szó, hanem a felfogókepeségről, az izlés fokozatos fejlesztéséről és a nemes érzések szükségyszerű kultuszáról.

szavazattal 112 ellenében, tehát kétszeres többséggel, elítélte a törvényhatóságok passzív rezisztenciájának szertelen kitágítását.

Amikor a koalíció feltűzésére a törvényhatóságok egyik a másik példáját nem a józan megfontolás bölcs mérsékletével, de a felháborgatott szenvedélyek hirtelen sugallatával követve, határozataikkal önkényesen tullepték a passzív rezisztencia törvényben megjelölt korlátait, Bács-Bodrog vármegye is követte az áramlatot és június 28-án tartott közgyűlésében hasonló szellemű határozatot hozott.

Közben azonban ennek a nagy vármegyének dolgozó, hasznos munkához és annak megérdemelt gyümölcseihez szokott lakossága belátta, hogy a passzív rezisztencia kitágításával a törvényhatóságok nemcsak a törvényt sértik, de az ország anyagi romlását, a lakosság megélhetésének megzavarását idézik elő.

A helyzet felismerése megdöbbentette a bizottsági tagok nagy többségét, amely az ország és lakosainak igazi érdekeit eleje helyezte a koalíció jelszavas politikájának és ilyen értelemben szavazott arra, hogy előbbeni határozatának megdöntésével szorítkozzék a törvényhatóság az ellenállás törvényesen megengedett határait. Megtiltotta a meg nem szavazott adók behajtását és ujonczok előállítását, ellenben az önkéntes befizetéseket elfogadja, azokat valamint a fogyasztási adókat az állampénztárhoz eljuttatja és az önként jelentkező ujonczoktól a hatósági közreműködést nem tagadja meg.

Bács-Bodrog vármegye közönségének hazafiságát, alkotmány- és törvénytiszteletét egyformán bizonyítja ez a határozat. Benne van ebben éppoly a tántoríthatatlan ragaszkodás a nemzet jogaihoz, mint a kötelességtudás az állammal szemben.

A szenvedélyektől ment higgadt mérlegelés kell, hogy annak belátására hozza a törvényhatóságokat, hogy a passzív rezisztencia féltelensége az államot szétzúllásba kergeti. Bevételek nélkül nem lehet kiadá-

sokat teljesíteni és így ha a törvényhatóságok erőszakosan meggátolják, hogy az állam a legsürgősebb kötelezettségeinek is megfelelhessen, kikerülhetetlen az összeomlás.

Másrészt az is következik ebből, hogy a törvény összetartó szálai meglazulnak annyira, hogy kemény munkába fog kerülni azoknak az új megerősítése. Nem áll az, amit Apponyi nagyhangon hirdet, hogy csak tőrjön el a nemzet bármily hosszú ideig is tartó szenvedéseket, mert a győzelem után annál rohamosabban fog előre jutni. Olyan az állam életébe erősen belevágó csapások után, mint amilyeneket ez a tulajdonságba vitt harc az országra mér, nem fog egyhamar menni a felocsúadás. Évek szorgos munkája lesz szükséges ahhoz, hogy helyreállítsák a rombolás okozta károkat.

Bács-Bodrog vármegye határozata érdekes arra, hogy minden törvényhatóság megszívlelje. Annál is inkább, mert saját helyzetük is mihamarabb a legválságosabbá kell, hogy váljon. A szükséges eszközök hiányában az állam kényszerítve lehet megvonni a vármegyéktől az állami hozzájárulást, a tisztviselőket rájuk kényszerített renitenciájuk miatt a kenyerük elvesztése fenyegeti, a zűrzavar a tetőpontra fog hágni, a melyből bajos lesz a kibontakozás. De a városok se járnak jobban. A közönséget rászoktatják az adó nemfizetésre, amiből az következik, hogy nemcsak az állami, hanem a községi adók se folynak be és a városok gazdálkodása, amint ezt Debreczen város példája már is mutatja, a legsúlyosabb fennakadásnak van kitéve.

Az a kötelesség, amely az államfentartás nagy munkájában minden polgárra hárul, legyen tehát egyedül irányadó a törvényhatósági tagok további magatartásában. Az állam rombolása a lakosság jólétének rombolása is. Ez nem lehet az az út, amely nemzeti megerősödésünkre vezet. Pedig a koalíció a nemzeti megerősödés jelszava alatt kavargja a boszorkányüstöt.

A nemzet megerősödésének biztosítékai

Szólanom kell még az összes művészetek egyik lényeges részéről, a közvetlenségről, valamint a szaválás alapfeltételéről: a művészi beszéd szabályairól.

E kérdésekkel is gyorsan végezhetek.

A közvetlenség megértését a fiatalabb hallgatók felfogásához szabom, s azt mondom, hogy képzeljenek el egy túsúrást a vele járó feljajdulást. Ez a feljajdulás minden irányban magyarozatát fogja adni a közvetlenség fogalmának. Teljesen meg lehet ebből érteni, hogy miképpen kell a különféle érzéseket az illuziókeltés kapcsolatába hozni.

Es ha elmondjuk még, hogy a közvetlenség főforrása az érzés, indulat, és szenvedélyből táplálkozik, rátérhetünk e rövid elmélkedés végére: a művészi beszédre.

A művészi beszéd szabályai négy pontban foglalhatók össze, u. m.

- változatosság a hangban,
- változatosság a formában,
- változatosság az erőben, és
- változatosság a tempóban.

E szabályok bővebb magyarozatát — szíves engedelmükkel szabad előadásban és lehetőleg szemléltetve fogom előadni.

*

Ezután következett a gyakorlati rész, vagyis a szaválás. Elszavaltam a Pázmánylovag, A gólya, Kont, A hajótörés és A házasság definícióját.

Érsekujváron a hatás leirhatatlan volt. Még a cigányzenészek is tapsoltak. A közönség felugrált a székeről s tombolva újrazott.

Kimondhatatlan boldog voltam.

Másnap (április 16-án) a polgármester, a főgimnáziumi igazgató és a rendőrkapitány aláírásával a következő irást nyújtották át.

Nyilatkozat.

Alulírottak, mint a magyar kultúráls haladás munkásai, Solymosi Elek úrnak a „Szaválás művészetéről” tartott elméleti és gyakorlati előadását a legnagyobb elismeréssel említhetjük s ennek felejtethetetlen hatásáról csak a hála érzetével szólhatunk.

Nem mindennapi és nem közönséges látvány az, mikor a művésznek oly egyértelműen tapsol minden kéz, a mint az Solymosi Elek úr érsekujvári előadásánál történt. A szeretet és lelkesedésnek ily magas foka már egy nemzet tapsait jelenti.

Érsekujvár, 1905. április hó 15-én.
Jústh Szilárd, Flata Ferenc, Miklósa Aladár,
rendőrkapitány, főgimn. igazgató, h. polgármester.

(Vége.)

azokban a nagyszabású tervekben vannak letéve, amelyekkel a kormány gazdasági kulturális és szociális helyzetünket hata!-masan emelni készül. Ezekre kell a nemzet érdeklődésének irányozva lenni, ahelyett, hogy meddő közjogi hajsza alatt folyton csönkítja öntestét.

Hírek a nagyenyedi kiállításról.

A kiállítás résztvevői és tárgyai.

Az eddig beérkezett bejelentések alapján és sorrendjében.
(Folytatás)

31. Theo Seitz, pinczegazd. gépgyár, Wien, I. Wollzeile 16.: Pinczegazd. gépek gyűjtéményes kiállítása, borszivattyúk, szűrők, stb. Működésben.

32. Sárosy János műbádogos, Debreczen: Saját találmányu kertészeti és borászati eszközök és gépek.

33. Neubauer János sodronygyáros, Debreczen: Gyűjtéményes kiállítás.

34. Hegyeli Endre intező, Zentelke: Saját találm.: Berendezés az állatok tüzből való mentésére.

35. J. Weiss pinczegazd. gépgy. Klosterneuburg h. Wien: Legujabb szőlő-bogyózó s más szőlőgazd. gépek.

36. Beck és Gergely, gépgyár, Budapest, V., Váci-út 12. sz.: Motorok. Működésben.

37. Schottola Ernő, Budapest, VI., Váci-körút 13. sz.: Gyűjtéményes kiállítás.

38. Hofher és Schrantz, gazdasági gépgyár Budapest, VI., Váci-körút 57. Gazdasági gépek és eszközök, mintegy 55 darab, részben működésben. Versenyen kívül.

39. Mc. Cormick Harvesting Maschine Co. aratógép-gyár Budapest, V., Váci-út 30. Arató- és kaszáló-gépek gyűjtéményes kiállítása, részben működésben.

40. Emmerling Adolf, Budapest, IV. ker. Gr. Károlyi-utca 26. Viharagyuk.

41. Dénes Manó Budapest, VII., Dohány-utca 78. szám: 1 drb 400 klgrammos hidmérleg, 1 drb 1500 klgrammos marha-mérleg, 2 drb 1500 klgrammos raktári-mérleg, 2 drb kisebb tizedes-mérleg; 6 drb mérleg összesen.

II. Terményosztály.

1. Königstättler Testvérek, Ujvidék: Valódi szerémi export szilviorium, magyar borovicska, szeszből természetes úton előállított 20° ezetszesz.

2. Dr. Horváth Miklós, Harasztos (Torda-Aranyos várm.): Buza, árpa, tengeri és burgonya.

3. Harasztos nagyközség gazdaköre, Harasztos: Buza, zab, tengeri, alma és körte.

4. Köblös István, Magyar-Nemegye: Gyümölcs.

5. Gelteh Lajos máv. ellenőr, Kolozsvár: 12 fajta alma.

6. Schönbeck Imre, Esztergom: Arzúmentes hordó-kén, magesávázó szer, borderítő és kénező, kupakkal.

7. Zeyk Kálmán, Koslárd: Czukorrépa, buza, árpa, zab, 10 fajta alma 8 fajta körte.

8. Csiktaploczai Lázár László uradalma, Lapusnyak: Buza, árpa, zab, lóher, mák, komló és tengeri.

9. Gróf Teleki László Gyula uradalma, Krakko: Borok, palaczkokban.

10. M. kir. Kun Kocsárd székely földmives-iskola, Algyógy: 32-féle gyümölcs, 14-féle konyhakerti termény, gazdasági magvak, termények kalászosan.

11. Kisborosnyói Tompa Arthur dr. gaz-

dasága, Krasznahorvát: 2-féle szilvrium, 2-féle bor, aszalványok, alma, körte, szilva, teavaj, turó, stb.

12. Beke László, Debreczen: Saját találmányu szőlőcsoomagoló láda üresen és megtöltve, borok palaczkokban.

13. Erdélyi szász gyümölcsészeti bizottság, Beszterce: 10 kosár alma, 5 kosár körte.

14. Gróf Teleki Sámuel, Sáromberke: 3 fajta bor és őszi buza.

15. Angyal József, Miriszló: Bor és szőlő.

16. Varga Károly, Nagyselyk: Különféle burgonyák.

17. Gazdasági tanintézet, Kolozsvár: Különféle gyümölcsök, gyógynövények.

18. Tordaaranyosvárm. Gazdasági Egyesület, Torda: 40 fajta alma, 20 fajta körte.

19. Nagysink kerületi gazd. egyl. Gyümölcsfajenyésztési osztálya, Nagysink: Alma és körte fajták kollekcziója.

20. Márosváradjai Glück Testvérek „Johanna“ gőzmalma, Gyulafehérvár: Liszt, árpa-gyöngy, buza és árpa.

21. Chióca János, Szelistye: 20 fajta alma, 10 fajta körte, 3 fajta szilva.

22. „Transsylvania“ konzervgyár, Déva: Gyümölcs- és vetemény konzervek.

23. Donogány Gergely, Somlyó-Ujlak: 5 fajta alma, 8 fajta szőlő, 10 fajta pálinka.

24. Dezső Zsigmond, Nagyenyed: Szőlő, gyümölcs, gabona és kerti vetemények.

25. Szalánczy Jenő, Örményszékes: Termények és gyümölcsök.

26. Paulini Rudolf, Nagyenyed: 4-féle pálinka.

27. Gróf Bethlen Balázs, Árokfalja: 36 fajta alma, 24 fajta körte, 3 fajta dió.

28. Komonkai Korponay Kornél, Fekete-falu: 15 fajta alma, fajta körte, 3 fajta aszalvány, 1 fajta dió, 1 fajta mogyoró.

29. Czell Frigyes és Fiai, Medgyes: Borok.

30. Lunacsek Frigyes, Kisludas: Termények.

31. Friedl és Jörös, Nagyváradi: Szab. élesztő nélküli kuglóf-tiszt.

32. Kolozsvári Gazdasági Egylet: Gyűjteményes kiállítás.

33. Nagybányai Nőegylet, Nagybánya: 200 db sásból font különféle házi kosár és más dísz- és használati cikk. (Élárusítással).

34. Nagy Gábor birtokos, Kolozsvár: Különféle termények és gyümölcsök.

35. Szőke Lajos, Pozsony, Halászkapu-utca 9. szám: Saját, kis üstön égetett cseresnye, meggy, borseprő, szilva, és törklőy-pálinka.

36. Kőkői Dobolyi Zsigmond, Hari: Bor, buza, árpa, rozs, lóhere.

37. Zeyk Dániel főispán, Nagyenyed: Gazdasági magvak (kenyér és takarmány), 4-5 fajta gyümölcs és szőlő.

38. Alsófehérvármegyei gazdasági egylet Nagyenyed: Gazdasági termények (Alsó-Fehér vármegye parasztagzáinak kollektív kiállítása.)

39. Vinczenti Miklós, Diód: Alma, szőlő, gabona.

40. Zilahi Kiss Jenő, A.-Szentmihályfalva. Orosz-borsó vetőmag.

A nagyenyedi (okt. 2. és 3.-i) igás- és növendék állatvásár tárgyában több ezer körlevelet küldött szét az enyedi kiállítás

rendezőse a napokban, felszólítván résztvételre úgy az összes erdélyi tenyésztőket és megbízhatóbb kereskedőket, mint minden Királyhágóntuli olyan uradalmat, amely Erdélyben vásárolni szokott.

Az eddigi jelentkezés — úgy az eladók, mint a vevők részéről — már jelzi, hogy ez a vásár rendkívül nagyarányu lesz és egymagában föl fog érni négy-öt legnagyobb erdélyi vásár együttes nagyságával.

Jelentkezéseket szept. 20-ig lehet beküldeni az „Erdélyrészi Mezőgazdasági Kiállítás Rendező Bizottsági Elnökségéhez, Nagyenyed, Vármegyeház“ czimen.

Minta szüret Nagyenyeden. Az Erdélyrészi Mezőgazdasági Kiállítás rendezőse október hó 3-ára egy mintaszüret rendezését határozta el, melyen az összes kiállított szőlő és borborság gépek és felszerelések bemutatást nyernek. A mintaszüret kivitele annál könnyebb, mivel a kiállítási helyiség közvetlen az enyedi híres bortermő nagy szőlőhegy alján fekszik.

Komlókiállítás is lesz Nagyenyeden, a melyen való részvételre s napokban szolítottatta fel az elnökség a termelőket. Komlóból fajtánként 1/4 kg. küldendő be.

A rendezőség gondoskodik a bel- és külföldi sörgyárosok meghívásáról, és ez osztály számára külön kitüntetésekéről is.

Nagyobb gyümölcs kollekcziók a nagyenyedi kiállításon. Az idei őszi Sepsiszentgyörgy és Bánffyhadon is rendeznek gyümölcskiállításokat. A nagyenyedi kiállítás rendezőse meg fogja keresni ezen kiállítások rendezőit, hogy az ott összegyűlt anyagokat Nagyenyeden is mutassák be. Ezen megkeresésnek az illető rendezősegek — már csak kiállítók jól felfogott érdekében is — bizonyára eleget fognak tenni.

A nagyenyedi kiállításra eddig bejelentett tárgyak összesen körülbelül 36 kocsi rakományt tesznek ki. Eddigi bejelentők száma 87.* A bejelentési határidő: szeptember

10, amely terminus után már bejelentéseket elfogadni nem lehet.

A kiállítás katalógus kinyomtatását a rendezőség már megkezdte és azt folyó hó 11-én le is zárja.

* Mult számunk ily tárgyú cikkének 5. sorából a számok tévedésből kimaradtak. Akkor volt: 75 kiállító, 82 vasuti kocsi rakományal.

Színészet.

A Miklós Gábor társulata szerdán, augusztus hó 30-án kezdte meg a nagyenyedi évadot. Szerény igénytelenséggel lépett az előtte ismeretlen talajra. Az elharapódzott reklámdobolást mellőzte, s tán éppen ezért történt, hogy csak fél házacská nézte azt a jó előadást, a melynek elmulasztását minden igazi színházkedvelő sajnálhatja. A fiatal igazgató atyjától örökölte szerénységét. A boldogult uttörő ama zseniknek volt

egyike, kiknek a színészet nem csak hogy sokat, de tán mindent köszönhet. Igazgatónk apja, néhai Miklós Gyula — mint színigazgató — a 67-es és 75-ös időköznek összekötő kapcsa volt. A Molnár György által elejtett budai Népszínházi zászlót Miklós Gyula vette kezébe, miáltal a budapesti istvántéri színházban elévülhetetlen érdemeket szerzett. Vasakarat és igaz lelkesedéssel készítette elő az utat Rákosi Jenőnek. S a szerény istvántéri színházból a mai Népszínház lett. Az alkotmány visszaállításától kezdve a mai napig a színigazgatásnak három halhatatlanja van: Molnár György, Miklós Gyula és Rákosi Jenő. E talentumtriasz egymást egészítette ki s mindenikük egyéniségében a fajszeretet szent sovénizmusa volt a fő jellemvonás. Miklós pláne annyira lelkesedett a nemzeti ideálokért, hogy a magyar ruhát — mint budapesti igazgató — halála napjáig viselte. Ennek a kulturtörténeti alaknak a fia ez a mi nagyenyedi igazgatónk. Ne menjünk el mellette közömbösen. Méltányoljuk örökölt buzgalmat, honoráljuk érdemeit s bocsássuk meg neki még az esetleges hibáit is.

Megnyitó előadásul a társulat a Hajduk hadnagya című operettet adta elő. Szép ruhatár, pompás férfikar és gondos betanítás egészítette ki a szereplők művészi játékát.

A nők közül Erdélyi Kornélia, Adamek Irma és Máté Irén kötötte le a figyelmet s a férfiak közül Miklós Gábor pompás humorral játszta a zsidót. Teljes elismerést érdemelnek még Inke Rezső, a ki felfogásában intelligens s játékában csupa élénkség volt, valamint a czimszereplő Székely Sándor.

Csütörtökön a társaság drámája mutatkozott be. Az enyedi közönség jó izlésének következtetésében megmutatta, hogy a szép és nemes iránt mindig érdeklődik, mert a Sardou nevében biztosítékot találva, a színházat egészen megtöltötte.

Az előadás Uti Gizella drámai kvalitásaiban nagy meglepetést szerzett. A művésznő a híres Márkus Emilia fele szerepben (Zoraya) feladata magaslatára emelkedett s hatásos játékkal a sikert folytonosan fokozta. Méltó partnere volt Inke Rezső a parancsnok szerepében. Megjegyzést csak a kitéréseire teszünk, mert a színésznek ismernie kell a maga hangregiszterét s ennek számbavétele mellett nem szabad magát csalódásoknak kitenni. A kitéréseket úgy kell alkalmazni, hogy skálában a kimeríthetlenség benyomását keltse.

A kiállítás díszes, a ruhatár gazdag s a rendezés igen gondos volt. A szereplők közül Miklós G., Székely S., Kertész, Adamek, Papp, Béressy, Erdélyi M. és Máté Irén tettek szolgálatot az ensemble-nak.

Pénteken Guti Somának A szaharai konzul című bohózatát adták. Nem a fajta eredeti bohózat ez, melyben ismert alakoknak — ezen már nem szokatlan — plágiuma követték el, hanem olyan, a melyben ismeretlen figurák ismert szituációkat cselekszenek. A szerzőnek semmi mondanivalója nincs, de azért el kell ismerni, hogy a mit beszél, az eléggé

Tavaszi és nyári divat újdonságok legolcsóbban
TÁNGEL JÓZSEF előnyösen ismert női és férfi divatáru
 kereskedésében **NAGYENYEDEN** szerezhető be.

ötletes, sőt — helyyel-közze — szellemes is.

Az előadásban Miklósy Gábor — mint Pikk — valósággal excellált s Inke Rezső a bajnok szerepében jól megállta a helyét. A többiek vetekedtek a szerep nemtudásában. E bohózatban, a hol sokat kell beszélni és keveset játszani, a feladat meg volt fordítva. Mert keveset beszéltek és sokat játszottak, a mi tudvalevőleg a szerep nemtudásnak egyik legprimitívebb palástja szokott lenni.

—.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 8 oldalon jelenik meg.**

— **Személyi hír.** Török Bertalan orsz. képviselő, Pogány Károly Krassó-Szörény megyei főispán látogatására Hunyad megyébe utazott.

— **Szeptember.** Itt a szép szeptember! A nap már bágyadtabb, szelidebb mosollyal árasztja sugarait; fák és mezők még kellemes zöldben virulnak. S ha néha egy-egy sárguló vagy hulló levél a mulandóságra emlékeztet is bennünket: annál szívesebben fordítjuk a mosolygó élet felé tekintetünket, melyet a tevékenységben kifáradt, pihenni készülő s az elégedettség képét nyújtó természet mutat. A napot most kezdjük becsülni igazán, mikor aranyos sugarainak derűs melege lassakint bucsuzni készül tájainkról. Ez az időszak egyszersmind a munka kikeletje. Száz meg száz ifju özönl el szerte a városok utcáit, testben és lélekben megfrissülve, megerősödve, s élénkséget hoznak a csendes vidéki városok hangulatába. Városunk is megtelt barna-piros arcú gyermek és ifju sereggel, melyen, mint a jövő szép reményén, örömmel pihen meg gondolatunk. A míg a természet pihenésre készül, az ifju sereg új munkára gyülekezik. Isten hozta őket vissza körünkbe.

— **Gyász** érte Báthori Gyula kollégiumi tanárt és családját. Atyja Báthori János, királyfalvi ev. ref. lelkész, volt 1848—49-es honvéd, augusztus 31-én éjjel 1/2 12 órakor, munkás életének 80-dik, második házasságának 36-dik, lelkész hivataloskodásának 50-dik évében, négy heti szenvedés után elhunyt. A gyászolók fogadják részvételünket.

— **A Bethlen-kollégium** elüjárósága folyó szeptember hó 6-án d. u. 3 órakor a megnyitással kapcsolatosan hidvégi gróf Mikó Imre születésének 100 éves évfordulója alkalmából emlékünnepet tart, a kollégium dísztermében. A megnyitás és ünneplés rendje. 1. Imát mond Zayon János főgimn. vallástaná. 2. Énekel a tanítóképzőintézet daloskara. 3. Emlékbeszédet mond és az iskolai évet megnyitja Fogarasi Albert, rektor-professzor. 4. Énekel a tanítóképzőintézet daloskara. 5. Törvényolvasás és az új helyettes tanárok, mint segéd-internátusfelügyelők felesketése. 6. Szózat. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Japán-estét** rendez a f. hó végén tartandó gazdasági kiállítás alkalmával a prot. Nőegyesület választmánya. Lesz színi előadás; sátrakban szép hölgyek étel-italneműeket árúsítanak. És — a mi fő — nagyon mérsékelt árakon és kedves mosoly kíséretében. Adományokat nem gyűjt, de szívesen fogad a rendezőség.

— **Szociáldemokrata gyűlést** óhajtanak tartani városunkban is f. hó 3-án délután 3 órakor a főtéren az általános titkos választási jog érdekében Riedl Robert elnökeletta alatt. Ugyan olyan czélből kértek gyűlésre engedélyt Szász Miklós, Bihari György és Leopold István iparos-segédék, mint amilyent egy hete Gyulafehérvárt is akartak tartani, de amelyet az ottani iparosok nem éppen barátságos módon megakadályoztak. A napirendet az általános és titkos választás jog. a sajtó és a nagyenyedi szociál-demokrata pártszervezet megalakítása képezi. A gyűlésre Kolozsvárról Klein Jakab érkezik. A rendőrség a rend fenntartása felől gondoskodott. Amennyiben a gyűlés megtartását a rendezők czélszerűnek tartják, lefolyásáról övő számban fogunk beszámolni.

— **Tudomásul** s alkalmazkodás végett értesitem Nagyenyed város közönségét, hogy minden ebtulajdonos köteles a birtokában levő ebeket szám s minőség szerint f. é. szeptember hó 8-áig a rendőrkapitányságnak bejelenteni s egyuttal a hátralékos kutyaadóját a városi pénztárnál lefizetni, mert ellenkező esetben kutyája a városi ebtartási szabályrendelet 5. §. alapján ki lesz irtva. Egyuttal figyelmeztetem az ebtartó közönséget, hogy meszaros, dogg s más hasonló fajtájú nagyobb kutyák az utcán csak szájkosárral ellátva járhatnak s a házörző ebek uappal megkötve tartandók, mert ellenkező esetben ezen kutyák mint gazdátlan ebek ugyancsak kilesznek irtva. V. R. Nagyenyed, 1905. szeptember 1-én. Sombori Sándor, rendőrkapitány.

— **Féltestvérek** czímen egy hatásos színmű jelent meg a helyi könyvnyomdában. Irtta Horváth Viktor honvéd-hadnagy. A gyakorlott tollú írónak ezen újabb sikeréhez örömmel gratulálunk.

— **Elemi népiskolák** értesítője jelent meg a mult iskolai évről. A két fiu-iskola s a központi leány-iskola szervezetének s egy tanév eredményének gondos ismertetése. Különös örömmel tölti el az olvasót az a szép siker és általános rokonszenv, melyet az új fiu-iskolák tanítótestülete elért.

— **Színházi műsor.** Vasárnap d. u. fél-helyárrakkal: „Méltóságos csizmadia“, este: „Flórika szerelme“. Hétfő: zóna előadás fél-helyárrakkal „Postás fiu és huga“. Kedd: „Báránkyák“ nagy operette. Szerda: „Diák élet“ (Alt Heidelberg). Csütörtök: Miklósy Ilona első felleptével „Szókimondó asszony-ság“. Péntek: d. u. ifjusági előadással „Ocskay brigadéros“, este: Miklósy Ilona II. v. j. „Czigány“. Szombat: „Katinka grófnő“ nagy operette. Vasárnap: „Lőcsei fehér asszony“.

— **A vidéki rendőrségek** egységes alapon való szervezése érdekében, mely halaszthatatlanul fontos érdeke minden városnak, köztük a miénknek is, mozgalom indult meg Kolozsvárott. A polgármester-helyettes terjedelmes memorandumot dolgozott ki ez ügyben s átiratot küldött a többi városokhoz. Vajha mielőbb látnók a sikerét!

— **Tanulságul.** Valójában megrendítő eset, amiről itt számot adunk. A pécsi pósta- és távirtda-igazgatóság valami gyakoronoki állásra pályázatot hirdetett. Ez az állás évi 1200 korona fizetéssel van összekötve a lakbéren kívül. A pályázat kihirdetése után 3 hetre a póstaigazgatósághoz 1600 ajánlat érkezett és a legérdekesebb, hogy ezek között 240 pályázat doktor jurisét. Ügyvédjelöltek, végzett joghallgatók, sőt

ügyvédek és albirák pályáztak az 1200 koronás állásra. Elszomorító dolog ez, bizonyossága a lateiner pályák tulzsufaltságának, a roppant kenyérségnek s talán részben intő példa is a szülők számára, akik okvetlenül tudományos pályákra nevelik a gyermekeiket.

— **Jön a kolera.** A kolera mind jobban közeledik Magyarország felé. Ma már Galicziában történtek kolera-betegedések, melyek mindenféle óriási riadalmat okoztak.

— **Nők a mezőgazdaságban.** Nemsokára országszerte emlegetni és utánozni fogják azt a nőnevelő intézetet, amely Kassán a szt.-orsolyarendi apácák vezetése alatt nemrég létesült s amelynek czélja a nők gazdasági nevelése. A hálás kereseteknek egész sora kínálkozik a nők számára a mezőgazdaságban s amint felnyílik a szülők szeme, nem a rosszul fizetett apróbb büró-munkák számára fogják uvelni leányait, hanem azon lesznek, hogy a nemzeti termelés hasznos segéd munkásai váljanak belőlük. Még ennél is azonban sokkal fontosabb az, hogy a gazdának ma olyan élettársra van szüksége, aki terveit és törekvéseit megértse s derék segítő-kezet nyújt neki a létért való küzdelemben. Vissza kell terelni leányainkat a hasznos házi munkához, ahonnan az elmúlt félszázad ferde felfogása elvonta őket. Az egész országot be kellene hálózni olyan nőnevelő gazdasági intézetekkel, amilyen az Orsolya-szűzek kassai iskolája.

— **Szólészeti tanulmányut Erdélyben.** A „Magyar Szólósgazdak Országos Egyesülete“ Erdélyben szeptember hó második felében szólészeti tanulmányutat rendez. Ezen tanulmányut Erdély legjelesebb szóló-hegyeire, az Erdély-Hegynyljára, az alsófehérvármegyei és küllőkői szólókra terjed. (A tanulmányut útírányát nagy vázlatában már megjelölte a MSzOE-nek e czélra összehívott bizottsága, mit is az alábbiakban hozunk már most köztudomásra. A találkozás Kolozsvárott lesz minden valószínűség szerint 1905. évi szeptember 16-án este. 1. nap Kolozsvár nevezetességeinek, valamint a Kolozsvár-monostori gazdasági tanintézet megtekintése, délután továbbutazás Gyulafehérvárra. 2. nap Gyulafehérvár város nevezetességeinek és környékbeli szólókra (Rózsamál), a püspöki szőlő és pincének stb. megtekintése, délután szólészeti és borászati értekezlet tartása. 3. nap utazás Gyulafehérvárról kocsikon Sárd, Magyarán, Czelná községekbe, hol már felújított s igen jól kezelt szőlők és pinczegazdaságok láthatók. 4. nap Krakkó—Alsógárd—Nagyenyed felé kocsikon, esetleg Tövésre menve részben vonaton fog történni az utazás. 5. nap Nagyenyedről Csombord, Miriszló, Csesztve, Marosujvár, Felsőujvár lesz megtekintendő és pedig a szólószet tanulmányozása mellett egyéb nevezetességek is, ugy mint a marosujvári sóbánya stb. 6. nap vasuton Medgyes és Segesvár. (Utóbbi helyre rendkívüli regényes fekvéséért és a Teutschszög borpinczéinek megtekintése végett. 7. nap Medgyesről Zsidvére. 8. nap Zsidvéről Dicsőszentmártonba, hol értekezlet tartása után a tanulmányut véget ér. A kirándulás tehát 8 napra terjed. Az összes költségek a kiindulási helytől: Kolozsvártól a végpontig, Dicsőszentmártonig személyenkint legfeljebb 80—90 koronát fognak kitenni. Ebben ben foglaltatnak nyolcz napra az összes lakás-, ételmezési-, vasuti és kocsiköltségek.

— **Székelyek gyűlése.** A Székely Társaságok Szövetsége aug. hó 22-én tartotta

meg első rendes nagygyűlését Sepsiszentgyörgyön. A nagygyűlést délelőtt 9 órakor nyitotta meg Deák Lajos marosvásárhelyi királyi tanfelügyelő a városház dísztermében. Az érkezett táviratok felolvasása és a jegyzőkönyv hitelesítése után Máthé József főtitkár számolt be a Székely Társaságok Szövetségének egy évi működéséről. A Szövetség első éve inkább a szervezés nehéz munkájával telt el. Nagyobb akciókat még nem lehetett kifejtenie, mert eddig csak negyven székely társaság lépett be a szövetségbe. A székely akciónak ma már egész irodalma van, de az ügy csak lassan halad előre, mert a társadalomban nincs meg az a lelkesedés, ami például a szász vagy oláh mozgalmakat jellemzi. Máthé után Borszék Soma, nyugalmazott osztálytanácsos tartott érdekes fölolvastat a székely vasutakról. Borszék azt fejtegette, hogy a székelységnek nem a székely körvasutat kell kívánnia, hanem olyat, amely a Fekete-tenger három kikötőjével kapcsolná össze. Ezután Benkő Pál gazdasági tanár olvasott föl Háromszék megye gazdasági piaczképes cikkeit. Fölsorolta a kivihető cikket, a melyekkel a megye igen szép jövedelemre tehetne szert, ha volna elegendő tőke, modern szellem és vállalkozó kedv. Kardhordó László tanár beszélt a nőképzésről a sepsiszentgyörgyi tanítóképző fejlesztéséről. Azután megválasztották a tisztikart.

— **Ugron bűnügye.** A székelyegyleti takarékpénztár csődügyével kapcsolatos bűnügyben, a székelyudvarhelyi kir. törvényszék szeptember hó 18-ára tűzte ki a fő tárgyalást, a mely tárgyalás iránt ország-szerte nagy az érdeklődés. Az igazgatóság tagjainak nagy részét Eötvös Károly fogja védeni, míg Ugron Gábor védőjéül Edvi Illés Károlyt, a hirneves bűnügyi jogászt és dr. Kovácsy Albert székelyudvarhelyi ügyvédet nevezte meg. Hát a szegény székelyeket ki védi?

— **A levelezőlap czimlapjára is szabad írni.** Ezt a rendeletet adta ki Vörös László kereskedelmi miniszter. Eddig csak a czimet volt szabad erre az oldalra írni. Most közlemény is foglalhat azon helyet. Különösen képeslevelezőlapoknál hasznos ez a rendelet, mert a képet nem kell irással elrontani.

— **Egy szalmaözvegy nyári éjszakája,** a czime egy pompásan sikerült zenei egyvelegnek Heidlberg Alberttől. Az idény legszebb zeneszámaiból — minők — Trauhideale keringő, Salome, Hiawatha néger intermezzók, Banzaj, El Kapitán, Nani, Smoky mokes, Ádám stb. indulók, Navajo, Cupidó néger táncok, a legújabb magyar nóták. Tom-Pick, Senki dala, János vitéz, Beck-Beck to Baltimore néger táncok, Mein Girant stb. Steinhardt-kuplek, Mausi sei süss, Wer kein Geld hat, s Korhely-induló stb. stbből van ötletes ügyességgel összeállítva ez a maga nemében páratlan zeneegyveleg, mely diszes parisi — Bród Enró rajzolta — czimlapjával 14 oldal terjedelemben Klökner Ede budapesti zeneműkereskedő kiadásában jelent meg s 3 koronát megrendelhető. A „Zenélő Magyarország” című havonta kétszer s évi 12 kor. árral megjelenő zeneműfolyóirat előfizetői ezt a művet, mint ez évi 17-ik számot — minden külön díj nélkü — rendkívüli számképen kapják, aminővel hasonló terjedelemben, aktuális ötletszerű albumok alakjában ezentúl minden évnegyedben fog kedveskedni előfizetőinek a „Zenélő Magyarország.”

— **A „Fiumei Kávébehozatali Társaság” kolozsvári fióktélepe,** Mátyás király-ér 12. szállit bérmentve és vámmentesen eredeti fiumei árakban kávét, teát, rumot, francia és hollandi liqueuröket, csokoládét, cacao. Árjegyzéket ingyen. 511 1—52

(x) **Tüköri Ármin fogmüterme** Jókai-utca 3. szám New-York szálloda mellett Kolozsvárt.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN
Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár
Részvénytársaság.

Sz. 5527—1905. Thv.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Az 1905. évi július hó 3-án M. Szentimre községben a m.-szentimrei 56 sz. tjkvben foglalt A + 1—4. 6—7 r. sz. alatti ingatlanokra 1811 kor. kikiállítási árban megtartott árverés alkalmával Mendel Manó gyulafehérvári lakos által tett 1811 kor. legmagasabb ígéretre Popa Niouláj lui Teofil m.-szentimrei lakos által 2200 koronát tevő magasabb ígéret tételét, melynek alapján bánatpénzül 181 kor. és az újabb árverés költségébe 29 kor. a helyi kir. járásbírósi letétnapló 120/1905. tétele igazolás szerint a nagyenyedi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárba 84/1905. sz. alatt letétbe is helyeztetett.

A fennebb részletezett 210 kor. bírói letétül lefogaltatik a helyi m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztár utasítatik, hogy ezen összeget további bírói intézkedésig kezelje.

A folyó évi 3065/1905. számú végzés alapján az 1905. évi július hó 3-án megtartott árverés, az 1881. LX. t. cz. 187. §. értelmében hatálytalannak nyilvánítatik a helyi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztár utasítatik, hogy a letétnyilvántartási napló 77/1905. tétele és 113/1905. letétnaplóczikk alatt bánatpénz czimen bevételezett 181 kor. 10 fillért, azaz egyszáznyolcvanegy korona 10 fillért Mendel Manó gyulafehérvári lakosnak a letéti kamatokkal együtt szabályszerű nyugtájára a jogerősség bevétele nélkül fizesse ki. A megtartott árverés költségébe 20 kor. 52 fillér végrehajtói és 1 kor. kikiállító díjjal együtt 43 kor. 24 fillérben állapították meg.

Egyidejűleg az utóajánlat folyán az újabb árverés a m.-szt.-imrei 56 sz. tjkvben foglalt A + 1—4. 6—7. r. sz. 83/1, 83/2, 84/1, 84/2, 310/2, 310/2, 367/1, 367/2, 453/1, 453/2, 453/3, 570/1, 570/2, 651/1, 651/2, 652/1, 652/2 hr. sz. fekvőből Popa Nioulájné Fléser Máriát illető felerész jutalékra 2200 koronában megajánlott kikiállítási árban azon hozzáadással rendelkeztek el, hogy az utólag beadott ajánlat, az ajánlattevőre feltétlenül még akkor is kötelező, ha az árverésen meg nem jelenik és ha a megajánlott összegnél magasabb ígéret nem tételik, azon esetben az ingatlanok általa megvetnek jeletetnek ki.

Az újabb árverés az 1905. évi október hó 18-án délelőtt 9 órakor Marosszentimre község házában nyilvánosan fog megtartatni az alábbi „feltételek” alatt:

1. Árverezni szándékozók végrehajtató és utóajánlattevő kivételével tartoznak az ingatlanok eredeti becsárának 10% -át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a bíróságnál történt elkövetését igazolni.

2. Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre emelkedése után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt az egyes részek után az árverés napjától járó 5% kamattal együtt a helyi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál befizetni.

3. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek ezen kir. járásbírósi mint tjkvi hatóság iródjában és Marosszentimre község házában a hivatalos órák alatt bárki által betekinthező.

Az árverési hirdetmény és feltételek a kereset hozott első végzés kézbesítésére előírt módon kiadatik.

1. A helyi m. kir. Pénzügyigazgatóság.
2. A m. kir. Adóhivatal.
3. Dr. Jeney Elek ügyvéd.
4. Gajzágó Simon Helytt.
5. A községi előljáróság.
6. Popa Juon.
7. Popa Nioulájné Fléser Mária.
8. Popa Niouláj lui Perful Marosszentimre.
9. Mendel Manó és neje.
10. Rohrtzák Ida Gyulafehérvárt.

11. Albina hitelintézet Nagyszomben.

12. „Közérdek” kiadóhivatalának kihirdetés végett. A kir. járásbírósi, mint telekkönyvi hatóságtól. Nagyenyeden, 1905. évi augusztus hó 23-án.

788 1—1

Weiner,
kir. albiró.

Árverési hirdetmény.

Az Erdélyi Püspöki uradalom tulajdonát képező alantirt rév- és hídvas-szedési jogok bérbeadása tárgyában 1905. évi október hó 1-én d. e. 10 órakor az uradalmi jószágigazgató irodahelyiségében (Gyulafehérvár Vár, Mikó-utca 1. szám) nyilvános árverés fog tartatni.

Árverés tárgyát képezendik:

1. A drombári hid-,
  2. A csügedi rév-) vámszedési jogok
  3. A tátói rév-)
1906. év január hó 1-től kezdve három egymásután következő évre.

Az árverés nyilvános, azonban zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak fenti hatánapig, utóbbiak az árverés megkezdése előtt fölbontatnak és nyilvánosan közöltetnek.

Reflektánsok az összes jogok bérletére együtt vagy külön-külön is tehetnek ajánlatot.

Bánatpénzként a dombári hidra 800, a többi révjogokra 200—200 korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban leteendő.

Bérlő tartozik az első évre eső egész haszonbéri összeget óvadékképen letenni, illetve bánatpénzét e célra megfelelően kiegészíteni.

A haszonbér negyedévi egyenlő részletekben előre fizetendő.

Az uradalom fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők körülményeit mérlegelve az ajánlatok közül szabadon választhasson.

A kötendő haszonbéri szerződés részletes feltételei alólirt jószágigazgatóságnál megtekinthetők.

Gyulafehérvár, 1905. év.

Az erdélyi Püspöki Uradalom
jószágigazgatósága.

789 1—2

1905/3673. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A marosújvári m. k. főbányahivatalnak az 1906. évben szüksége leendő hatezer (6000) ürköbméter (usztatlan) tengelyen szállított hasábos bükktüzfára, mely mennyiségnek felerésze az év első felében, második fele pedig 1906. év szeptember hó végéig lesz a bányatelepen, az iparvasut mellett ezen célra kijelölt helyen a részletes feltételekben körülírt módon felrakásolva átadandó.

A szállítandó tüzfifa egy éves vágásból eredőnél fiatalabb és kétéves vágásból eredőnél idősebb nem lehet, továbbá hasábos minőségűnek, tehát teljesen hulladékoktól mentesnek kell lennie.

A fennebbi tüzfifa mennyiség szállí-

tását elvállalni szándékozók felhivatnak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és a vállalat után esedékes 5%-os bánatpénzzel felszerelt a köbméterenkénti egység árakat számokban és szavakban kifejezetten tartalmazó ajánlatukat **f. évi október hó 2-án** d. e. 10 óráig „ajánlat tűzifa szállítására” feliratu borítékban lepecsételve ezen m. kir. főbányahivatal főnökéhez adják be.

Az általános árlejtési és szerződési feltételek a m. kir. főbányahivatal kiadói, vagy a szertárnoki irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Marosujváron, 1905. augusztus 28-án.
787 2-2 M. kir. főbányahivatal.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávének
egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéval készítésénél
o o o
Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER” névvel.

„IBOLYA” virágcsarnok

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 7.
Kertészeti telep: Krizbay-utca 27.
Virágcsarnok 563. szám.
Telefon: Kertészeti telep 564. sz.

Minden idényben friss vágott virágok, déli növények és idényszerű hazai eserep-virágok, állandóan szállításra készen.

A közelgő mindszentek napjára sirdiszek és koszorúk legnagyobb választékban 2 koronától feljebb.

Ugyisint művirág-koszorúk állandó raktáron.

Menyasszonyi, nénap és alkalmi eskorok, koszorúk, szallag és felirattal, vidékre express szállítással teljesen megbízhatóan, legszebb kivitelben, legújnyosabb árban. 625 22-52

Férfi szabó terem.

Alapított 1889-ben.

IZSÁK MÓR Kolozsvárt.

Mátyás király-tér 19. Emelet.

Van szerencsém értesíteni a n. é. vidéki közönséget, hogy nagyban hazai, angol és francia szövet raktramban dus választékú és izéses kelméket tartok. Mérték utáni megrendeléseknek előre a mérték beküldése Szolid és pontos kiszolgálás előre biztosítottatik.

Kiváló tisztelettel
Izsák Mór.

503 38-52

Nagy kerékpár- és varrógép-raktár.

Raktáron állandóan az összes bel- és külföldi kerékpárok és varrógépek és azok alkatrészei.

Mechanikai javítóműhely.

Műhelyünkben készítünk új kerékpárokat és varrógépeket.

Javitunk: kerékpárt, varrógépet, írógépet, villanyvilágítás és csengő berendezéseket, nikkelezéseket, zománcozást.

Erdélyi Kárpát Egyleti tagok 15% engedményt élveznek.

Képviselők magas jutalékkal felvétetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Finkler és Társa,
Kolozsvár.

781 2-25

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

III Műhely-telep Tivoli-utca III

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 37-104

A „Marosludasi Mezőgazdasági Termény- és Áruraktár R.-T.”

(igazgatósági székhelye Maros-Vásárhely.)

Elfogad betárolásra és kezelésre, a marosludasi vasutállomással közvetlen sinösszeköttetésben levő tágas és szellős raktáraiban mindennemű gabonát, terményt és árut qm. heti 1 1/2 fillér fekbér mellett (gabona után).

Kezelési díjait folyó év szeptember hó 1-től kezdődőleg mérsékelte. Az áru értéke 80%-ig mérsékelt kamatozású kölcsönt nyújt, s megbízatás esetére azoknak bizományi eladását is eszközözi.

A termények beszállítására kölcsönzsákokkal szolgál.

Kisebb gazdak kényelmére ez évben több egy vagonos fülkét létesített, hol heti 2 fillér fekbérrel már 100 qm. gabona is öntve tárolható be.

Az áruraktárnak a reexpeditio kedvezmény engedélyeztetvén, kedvező centrális fekvése folytán nem csak a külföldre, hanem az összes hazai és erdélyreszi fogyasztó piacokra is közvetlen fuvardíjtétellel reexpediálhat, tehát úgy gazdának mint kereskedőnek az értékesíthető szempontjából is a legelőnyösebb betárolási helye.

790 1-5

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzőkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A. 4 3/4% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B. 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetetik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

A legolcsóbb és legkényelmesebb
mulatóhely az
„ARANY SAS”
szállás házban,
kávéház és étterem.
Ferencz József-út 12. Telefon 462.

Mérsékelt árak mellett kényelmes és
tisztá szobák, valódi és házilag kezelt
tisztá jó borok, naponta friss kőbányai
sörök és izléses hideg és meleg ételek,
valamint italok kaphatók.

Igen alkalmas társas összejövetelekre és elfogad
lakodalmak és estélyekre megbízásokat jutányos árban
Kocsival beszálló vendégek lovainak jó meleg
istálló és kocsiszín áll rendelkezésére. 501 33-52

Tulajdonos: **Boday Mihály.**

Minden este jóhírű cigányzene.

Alapított 1865. évben.
BABOS SÁNDOR utóda
HAJEK MIKSA
órás és ékszerész
Kolozsvár, Wesselényi Miklós u. 16.
Czél szerű és divatos
alkalmi ajándékok
Olcsó beszerzési forrás!
Vidéki megrendelők ked-
vezményben részesülnek.
Nem tetsző tárgyak 8
napon belül visszavétnak.
515 73-104

Telefon 354. **SÁRGA JÁNOS** Telefon 354.
ékszerész-műtővös, egyházfelszerelési műintézete
Mátyás király-tér 13. **KOLOZSVÁR.**
Ajánlja dúsan felszerelt raktárát arany ezüst és
brillians ékszerekből.
Különlegességei: az erdélyi ötvösipar termékei:
dismagyar ékszerek, antique boglárók, csattok, övek stb.
-- Ezüst evőeszközök, alpacca ezüst és bronz diszműárak,
a berndorf ezüst gyári lerakata. Valódi francia bronz
disztárgyak.
Egyházfelszerelési cikkei: Kupák, serlegek, szentség-
tartók, Urvacsoxa kelyhek stb.
Elvállal: ezüst és arany tárgyak készítését, antique
ezüst tárgyak hű utánzását és azok tervszerinti készítését.
Készít: tervrajzokat és költségvetésekkel szívesen szolgál.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
506 9-52

Drágasági pótléket:
elérhet minden hölgy, aki ruhaszükségletét
KOLOZSVÁRON
SIMON és LŐRINGZ cég
Wesselényi Miklós-utca 15. szám alatti
női divat, szövet és fehérnemű üzletében szerzi be
Tavaszi ujdonságok már megérkeztek!
Kivánatra mintákat szívesen küldünk!
41-52.

Triska J. zongora
raktára
Kolozsvárt, Sétatér-u. (Saját ház.)
Zongorák, pianinok, harmoniumok és czimbalmok gyári
áron részletfizetésre is kaphatók.
Hangszerek becseselését, javítását helyben és vidéken elfogadom.
Phonola-zongorát játszó készülék gyári áron kapható.
Ára 1100 korona.
509 9-52 Barmikor megtekinthető.

TESZLER KÁROLY DIVATKERESKEDŐ
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 11. szám.

Karácsoni ajándékoknak:

Remek tennis és sport flanelk 12, 16 kr.
Pickét és atlasi barchettek 16, 19, 25, 33 kr.
Valódi francia flanelk 21, 26, 30, 38 kr.
Brassói és Gács posztók 29, 35, 44, 58 kr.
Cybelin kelmék 55, 63, 75, 90 kr.
Eredeti angol ruha kocsim szövetek, 140 cm. méretű 50,
60, 70, 80, 90 kr.

Kartonok, seftrek, batistok 16, 19, 25 kr.
Férfi ingek finom schiffonból 95, 115 kr.
Öt rétt gallér 12 kr. — Kézeltők 20 kr.
Len batist sebkendők 4, 6, 10, 13, 15, kr.
Fegyhasban kötött harisnyák 15, 20, 25, kr.
Trickó alsó ruhák, Ágy- és asztalterítők, Paplanok, Szőnyegek,
Függönyök, kávéabroszok és még sok fel nem sorolható cik-
kek olcsó árakban.
502 9-52

Uri divatüzlet Kolozsvárt.
Hasznos alkalmi ajándék-cikkek.

Férfi fehérneműk, fehér és színes ingek, hálóingek, lábravalók, gallérok, színes és fehér kézeltők, sebkendők, harisnyák,
harisnya-tartók, divatos színes és fehér mellények, kalapok, sapkák, keztük, sétatotok és esőernyők. Dús választék legújabb avak-
kendőkben. Jäger és másnemű kötött alsó ingek és nadrágok. Kötött és bőr vadász mellények, harisnyák és kamaschenek. Pénz, szivar és cigarett-
tárazák, sebkések, angol és francia illatszerek, szappannok, ruha és hajkefék és magyar gyártmányu legjobb fogkefék.

Alanti cikkek gyári áron, mivel tovább vezetve nem lesznek.

Utazó cikkek, kézi táskák, bőröndök, vadász kabátok és férfi topánok, plaidok és plüsch kocsitakarók.
Kiváló tisztelettel **Sándor Ágoston és Társa, KOLOZSVÁR, Matyas király-tér.**
505 9-52

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelőbb kamatláb mellett.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődően már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál**s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le. **Bevált** értékpapír szelvényeket és sorsol értékeket.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Betétek után naptól-napig 4 1/2%-ot fizet.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtaöntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai munkákat, mindennemű klisék öntését, rézmetszeteket fénykép vagy rajz után

Készít gazdasági vas, réz gépöntvényeket

Tisztelettel
Liskai János.

626 43—104

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapítatott 1870-ben.

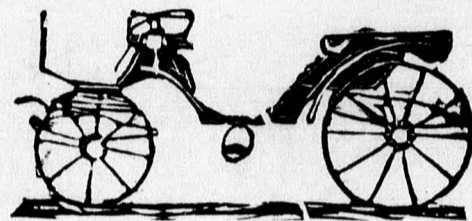
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Becsés pártfogását tisztelettel kérve

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főszélünk a jó, szolid munka jutányos árban.

255 —

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Nagyenyei kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor.

Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsön ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jöheli pénzüzetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díjazási díj mellett.

Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 1/2, 6, 6 1/4% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számitol le.

Betétek 4 1/4—4 1/2 kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt a már 6 év óta fennálló

fényképészeti műtermemet

ujolag a legmodernebbül felszereltem.

Különös figyelmebe ajánlom platin, aquarell és olajfestményeimet, melyekkel többszörösen kitüntette lettem.

Gyermekfelvételekben egyedüli speciálista vagyok.

Műtermem be van rendezve legszebb alkalmi ajándékoknak legalkalmasabb photo email képekre, ugyszintén életnagyságu mellkép nagytasokra, melyek bármily régi fénykép után készülnek.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

y nagyérdemű közönség b. támogatását kérve, vagyok

tisztelettel

Csizhegyi Sándor,
fényképész.

77—104

A n. é. közönség becsés figyelmét fölhívom a plakátirozott hirdetményemre, miszerint

elsőrendű divatüzletemben,

nagy áruraktáram apasztása végett, egy 6 hetes

kiárúsítást

határoztam, készpénzfizetés mellett, még gyári áron alul is. A vevőközönség előnyére rendeztem. Jóindulatukat kérve

teljes tisztelettel

Özv. Székelyhidny Jánosné.

786 2—12

BALLA BÉLA

előnyösen ismert húsüzletében a husarak a következők:

1 kiló marhahús 1.20 fill.

1 „ borjuhús 0.96—1.20

1 „ sertéshús 1.36—1.52.

Ugyanott 10 hekto finom

SOM-BOR

kisebb mennyiségben is eladó.